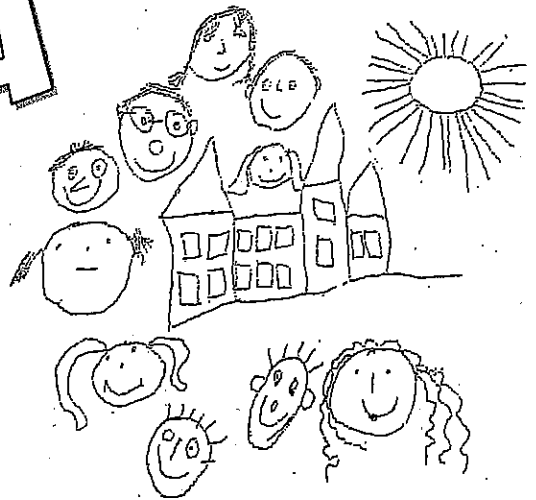

PASACINA

Nr.110 2013.gada novembrī

CENA: DIVI PALDIES

www.pasacina.beverina.lv

„PASACIŅAS” ĪSZIŅAS ☀☀

✓ *Vāru, vāru putriņu, pieci milti katliņā...*

8.novembra rītā ar koka karotēm rokās, putras vārītāji – Mārtiņbērni, sanāca uz Mārtiņdienas putras vārīšanu. Mūsu senči gan šinī dienā vārīja gaiļa zupu, bet mēs, atkāpjoties no tradīcijas, godinājām putru. Putru – cilvēka spēka, gudrības, veselības un skaistuma avotu.

Noskaidrojām, ka vārīsim auzu, griķu, rīsu, kartupeļu, mannas, miežu putraimu, grūbu un pat pelnu putru, un, ka „pieniņš ir, katliņš ir, tikai malka jāgādā”. Izdancojām lustīgus putras dančus un izgājām ar putras vārīšanu saistītās rotaļas.

„PASACIŅAS” ĪSZIŅAS 🏠🏠

✓ *Novembris – Latvijas mēnesis. Ar Pasacēnu gatavotiem lukturīšiem 11.novembrī izgaismojām Mūrmuižas ezera tiltiņu, bet 15.novembrī lukturīši izgaismoja karogu mastu un gājēju celiņu bērnodūrzā, kur svētku brīdī pulcējās Pasacēni kopā ar vecākiem lai nosvinētu Latvijas 95.dzimšanas dienu.*

Ja ir dzimšanas diena, tad ir apsveikumi un dāvanas. Tomēr visupirms ir Latvijas simboli – karogs, ģerbonis un valsts galvenā dziesma-himna.

Valsts dzimšanas dienai bija gatavojušies visas grupas. 6-gadīgo grupas bērnu skanīgais dziedājums ievadīja svinīgo mirkli. Pirmie ar dāvanu Latvijai nāca 3- gadīgo grupas audzēkņi. Viņi dāvināja dziesmas ar skaņu rīku pavadījumu un dejas. Paši mazākie Pasacēni Latvijai uzdāvināja dziesmas par *Rudeni* un *Seši mazi bundzinieki* bungu ritmiskā pavadījumā. 4.grupas bērni Latvijai dāvāja kopīgi skandētu dzejoli, tautsdziesmas, dziesmu – novēlējumu *Tīra Latvija*. Piecgadnieki runāja tautsdziesmas par Latvijas ūdeņiem un rādīja rotaļu *Sidrabiņa upe teka*. Paši lielākie Pasacēni nesa dāvanu, kurā bija katra runāts dzejolis mūsu zemei.

Svētku brīdī iestādes metodiķe Anita Golubovska pasniedza grupām Kauguru mednieku kolektīva Tencinājumus par aktīvu dalību akcijā „Vācam zīles!” un nopelnītās naudas balvas.

Skatot dziesmai *Karogs*, zālē tika ienests kliņģeris ar daudz, daudz svecītēm. Mūsu dāvana Latvijai – svētku koncerts aizkustināja klausītājus. Pēc koncerta apmeklētāji nesteidzās mājās, bet nesteidzīgi izbaudīja svētku prieku

✓ *Akcijas „Vācam ozolzīles!” rezultāti. Pasacēnu un viņu čaklo ģimenes locekļu devums meža zvēru galdam ziemā:*

3.gr. - 350 kg
5.gr. - 257 kg
4.gr. - 296,5 kg
6.gr. - 348.5 kg
2.gr. - 371.5 kg

✍ Inetas un Anitas teksts, Ineses foto

Un atkal par pasakām...

Aptaujājot vecākus Lielbritānijā, lielākā daļa atzina, ka nelasa saviem bērniem priekšā agrāk par klasiku uzskatītās tautas un autorpasakas, jo tās ir pārāk drūmas, vardarbīgas un briesmīgas.

Nelasāmāko pasaku topā iekļuvusi brāļu Grimmu pasaka "Ansītis un Grietiņa", jo kā gan var uz mežu aizvest un atstāt bērnus; pasaka par Sarkangalvīti, kuru apēd vilks, kā arī "Sniegbaltīte un septiņi rūķīši", jo vecāki nespējot izskaidrot, kas ir rūķi. Pat "Pelnrušķīte" ir iekļuvusi šajā topā, jo nedrīkst bērniem stāstīt, ka visus mājas darbus veic tikai sievietē.

Tas liek aizdomāties, ko nemācās un neapgūst bērni ne tikai Anglijā, bet arī Latvijā, jo mūsdienu vecāki, apjukuši no brīdinājumiem par vardarbības kaitīgo ietekmi uz bērna psihi, atsakās no pasakām, kas patiesībā dod milzīgu ieguldījumu bērna pasaules izpratnē. *Tad tomēr, kāpēc bērniem jālasa pasakas?*

Pasakas sakārto prātu

Lai cik mistisks un asiņains būtu pasaku sižets, patiesībā tas veidots tā, lai sakārtotu un harmonizētu pasauli, kurā bērnam būs jādzīvo. Pasakās ir skaidri nošķirts, kas ir labs, kas – ļauns. Bērnu psihologi uzsver, ka mūsdienu bērni ir kļuvuši daudz agresīvāki savās izpausmēs, bet iemesls ir nevis pasaku sižeti, bet gan garās stundas pie televizora ekrāna, kas piedāvā jau gatavas agresijas ainas. Ja bērnam izlasa pasaku, kurā ir stāstīts, ka vilks apēda Sarkangalvīti, mazuļa fantāzija uzbur tikai to ainu, ko spēj pārdzīvot. Ko gan nevar teikt par kino industrijas radītajām ainām, kas piedāvā jau gatavu produktu.

Iemāca pieklājību

Klausoties pasaku, bērni identificējas ar galveno varoni un piemēro sev viņa īpašības. Iespējams, ka bērni šobrīd ne vienmēr ar interesi klausās seno laiku pasakas, kurās ir daudz svešvārdu, kuru nozīmi viņi nesaprot. Tādā gadījumā der arī mūsdienu pasakas, piemēram, Harijs Poters vai Pīters Pens, kas ir pozitīvi, labsirdīgi un izpalīdzīgi puisi.

Rada drošības sajūtu

Dators bērnistabā ir ērta lieta – ieslēdz audiopasakas un aizmirsti par vakara pasaciņas lasīšanu. Tomēr tieši lasīšana priekšā un kopā būšana ir viena no svarīgākajiem pasakas lasīšanas labumiem, raidījumā "Ģimenes studija" stāsta psiholoģe Ginta Teivāne. Kopēji izdzīvot briesmīgo brīdi, sajūtot blakus mammas vai tēta klātbūtni, rodas fundamentāla drošības sajūtu un tas ir arī labs iemesls pārrunāt lietas, kas bērnu uztrauc. Ja pasaku priekšā lasa dators, saruna izpaliēk.

Uzlabo garastāvokli

Psihologi saka, ka pasaku lasīšana bērniem palīdz adaptēties smagās dzīves situācijās un saskaroties ar lielām pārmaiņām, piemēram, vecāku šķiršanos vai uzsākot bērnudārza gaitas. Kāda mamma ikreiz stāstot pasaku, to beidza ar teikumu "Un tad viņi visi sadraudzējās, gāja kopā dārziņā un bija ļoti draudzīgi un

priecīgi", tādā veidā sagatavojot savu 3 gadus veco meitu dārziņa gaitu uzsākšanai.

Māca dzīves gudrību

Latviešu brīnumpasakas ir īsta un ļoti laba dzīves gudrības mācība. Tautas, dzīvnieku, sadzīves pasakās, kas izdzīvojušas cauri paaudzēm, ir ielikts stabils dzīves modelis un universālas dzīves vērtības. Arī tā saucamās nežēlīgās pasakas, kurās tiek nocirstas galvas, būtībā neaicina uz vardarbību, bet gan parāda transformāciju, izmaiņas, atbrīvošanu no vecās čaulas. Jo veselīgāk vecāki to uztver un mazāk uztraucas par šādu sižeta attīstību, jo mierīgāk un dabiskāk bērns uztver stāstu. Visbiežāk pieaugušie paši pārāk saasināti uztver šo informāciju, tāpēc baidās arī par bērna uztveri.

Caur pasakām bērns iemācās vērtības, to, kas dzīvē ir svarīgākais: nauda, sirds gudrība, labestība, čaklums? Pasakā jābūt vienam galvenajam varonim, kas visdrīzāk būs labs.

Uzlabo smadzeņu darbību un veicina iztēli

Skaļa priekšā lasīšana burtiskā veidā audzē smadzenes, jo klausīšanās laikā smadzenēs veidojas jauni neironi, kas atbild par smadzeņu darbību. Tāpēc skaļu priekšā lasīšanu iesaka tiem bērniem, kuriem ir garīgās attīstības aizture. Visiem bērniem paplašinās arī vārdu krājums un attīstās valoda.

Nekas tik labi neatīsta iztēli kā skaļa priekšā lasīšana. Turklāt pasaku var neizlasīt līdz galam, bet ļaut mazulim pašam izdomāt, kā stāsts varētu beigties. Tas ir veids, kā uzzināt, kādi jautājumi jūsu bērnu pašlaik visvairāk nodarbina.

 <http://www.delfi.lv/calis/jaunumi/un-tad-vilks-apeda-sarkangalviti-jeb-kapec-berniem-jalasa-pasakas.d?id=43727506>

APSVEICAM! 🎉🎉🎉🎉🎉🎉

Valsts svētku priekšvakarā Brenguļu sākumskolas zālē notika Beverīnas novada pašvaldības rīkotais svinīgais pasākums, kurā tika godināti Beverīnas novada godprātīgākie iedzīvotāji.

Beverīnas novada priekšsēdētāja Cilda Purgale pasniedza Izglītības un zinātnes ministrijas Valsts izglītības satura

centra izteiktās atzinības rakstu *par patriotismu un valstiskās identitātes stiprināšanu Anitai Golubovskai* Kauguru pagasta pirmsskolas izglītības iestādes „Pasaciņa” skolotājai.

„PASACIŅAS” TĒMA ☀☀☀☀

✓ *Decembra mēnesī PII „Pasaciņa” būs iespēja satīties ar cilvēka labāko draugu – suni. Dažam pasacēnam tā varbūt būs pirmā reize tik tuvu redzēt un pieskarties ņufauendlendam. Suņus ciemos vedīs viņu saimniece Daiga Freivalde un trenere Inguna Tihomirova. Viņa ir speciāliste netradicionālā medicīnas virzienā – dzīvniekterapijā jeb petterapijā – ārstēšanā ar dzīvnieku palīdzību –, tai skaitā kanisterapijā (no latīņu valodas „canis” – suns) jeb dziedināšanā ar suņu palīdzību.*

Uzziņai un redzesloka paplašināšanai ☺

Kas ir kanisterapija?

Kanisterapija ir metode, kas pastiprina cilvēka rehabilitācijas efektivitāti, izmantojot speciāli selekcionētu un apmācītu suni. Tā palīdz atveseļoties gan bērniem, gan pieaugušajiem. Glāsts, skatiens vai pat vienkārši klātbūtne var būt dziedējošāka par tablešu kalniem – tas jau sen vairs nav tikai tautas dziednieku padoms, bet arī zinātniska atziņa.

Ārstnieciskais efekts saskarsmē ar dzīvniekiem tika konstatēts vēl Hipokrāta laikā, tomēr koncepcija „Terapija ar dzīvnieku palīdzību”, ko dēvē arī par petterapiju, Canis terapiju, zooterapiju vai animaterapiju, tika formulēta tikai pagājušā gadsimta 60.gados, kad bērnu psihologs Boriss Levinsons (ASV) pievērsa uzmanību tam, cik pozitīvi mazie pacienti reaģē uz suni, kurš vizīšu laikā uzturējās uzgaidāmajā telpā.

Kanisterapija palīdz psiholoģisku, fizisku, emocionālu un saskarsmes problēmu gadījumā, palīdz veidot pašapziņu un iniciatīvu. Suns - terapeits nav tas pats, kas ģimenes suns, lai arī tam ir līdzīga ietekme. Lai strādātu ar bērniem, suns un tā saimnieks tiek speciāli apmācīti un testēti.

Ne katrs suns var kļūt par terapijas suni- svarīgs gan suņa temperaments, gan audzināšana. Lai kļūtu par terapijas suni tam jābūt mierīgam, līdzsvarotam, ar augstu intelektu, jāpatīk būt kopā ar cilvēkiem, ar bērniem. Katrai valstij ir sava suņu sertifikācijas sistēma un testi. Parasti komisija sastāv no zoopsihologa, instruktora un speciālista - kanisterapeita. Viņi skatās suņa paklausību un reakcijas dažādās situācijās gan sunim patīkamās, gan nepatīkamās. Galvenais lai nebūtu agresijas, lai suns būtu kontrolējams un nebūtu bailīgs.

Latvijas suņi visbiežāk dodas uz mācībām un sertifikāciju Polijā. Tur sertifikācijai ir trīs līmeņi, atbilstoši nodarbību veidam - sastapšanās ar suni (nav ārstēšana), mācīšanās ar suni (jau nopietnāk), un tieši kanisterapija (ārstēšana ar suni). Arī cilvēkam - suņa saimniekam ir trīs izglītības līmeņi.

<http://www.berniemdraudzigs.lv/2011/05/kanisterapija-jeb-sunu-terapija/>

<http://sirdssuns.jimdo.com/aktivit%C4%81tes/terapija/>

<http://www.kenventaki.lv/lv/canisterapij>

SPECIĀLISTA SLEJA ☀☀☀☀

✓ *Mazais pirkstiņš gulēt iet, zeltnesim jau acis ciet.
Garais pirkstiņš gultā-hop! Rādītājs vēl saka-stop!
Arī īkšķim nenāk miegs- netaisa tas acis ciet!*

Skaitāmpantu skandēšana labvēlīgi ietekmē bērna valodas attīstību, jo īpaši, ja tos pavada roku un pirkstu kustības. Tās attīsta smalkās muskulatūras kustību koordināciju, ir viens no bērna runas attīstīšanas un traucējumu novēršanas palīg līdzekļiem, vingrina bērna uzmanību, atmiņu un koncentrēšanās spējas.

Cilvēku saskarsmē liela nozīme ir vārdam, kuru pastiprina emocijas. Dzejolišu klausīšanās ir piemērota bērniem kopš agrīna vecuma, jo tekstu un darbības ar bērna roku izpilda pieaugušais, nodrošinot pozitīvu emocionālu saskarsmi. Tādēļ skandējamais dzejolišs ieteicams izpildīt emocionāli, izteiksmīgi, nekautrējoties un neslēpjot emocijas no bērna.

Izvēloties skaitāmpantiņu, ieteicams ievērot pakāpenības principu – no vienkāršākā uz sarežģītāko. Darbojoties ar jaunākā un agrīnā vecuma bērniem, vēlams tekstu izrunāt lēnākā tempā, ar skaidru dikciju, izteiksmīgā intonācijā. Vēlams, lai bērns redzētu pieaugušā seju, mutes kustības un emocionālo izteiksmi. Runājot skaitāmpantu, pieaugušajam jāskatās bērnam acīs, lai mazais pilnībā uztvertu runu. Šajās kopīgajās rotaļās var izmantot piemērotas bilžu grāmatas ar lieliem attēliem vai bērnu rotaļlietas. Var “izvārīt” putriņu, “izcept” plāceni un “pabarot” gan lācuku, gan iemīļoto zaķi un zilonīti.

Nereti pieaugušie uztver vārdus, valodu, kā pašas par sevi saprotamas lietas un neiedomājas, ka bērnam kāda vārda nozīme varētu būt nesaprotama. Vēlams bērniem pajautāt, vai viņi izprot vārdu nozīmi-piemēram, kas tas ir- virpulis, lindraciņš, virumiņš. Bērni bieži vien dažādiem vārdiem piešķir pavisam citu nozīmi, ja mēs, pieaugušie, neesam to paskaidrojuši.

Lai lielākajiem bērniem šāda veida nodarbošanās nekļūtu apnicīga, ieteicams labi apgūto tekstu uz laiku “nolikt malā”, tad atkal atsaukt atmiņā un ierosināt īso dzejolīti dramatisēt-papildināt ar dažādiem skaņu un zilbju, īsu vārdu atkārtojumiem, kustībām un ritmu, trokšņiem vai bērnu mūzikas instrumentiem; veidojot instrumentālu pavadījumu. Tādējādi no mazā dzejoliša var izveidoties interesants priekšnesums, kas sagādā prieku gan maziem, gan lieliem.

Skandējot skaitāmpantiņus, var eksperimentēt ar tempu un dinamiku, piemēram, kāpinot vai palēninot runas tempu, izrunājot skaļāk vai klusāk atsevišķas frāzes un vārdus, šādā veidā paspilgtinot dzejoliša tēlus. Darbojoties ar bērniem var izmantot skanošos žestus: kāju piesitienu, viegli piesitienu augšstilbiem, plaukstu piesitienu, knipji. Izmantojot skanošos žestus, bērniem veidojas kustību koordinācija, attīstās ritma izjūta.*

Radošu kopā darbošanos!

(* B.Brice "Pirkstiņu rotaļas", Raka 2007)

 Logopēde V.Ragēvičiusa

„PASACIŅAS” VALODIŅA ☺☺

☺ Trīsgadnieku grupiņā norisinās pārrunas kurās noskaidro to, ka katrai lietai ir sava vietiņa. Linda jautā:

- Ko tētis vai mamma liek ledusskapī?

Klusums. Pēc mirkļa atskan atbilde:

- Alu...

Protams, noskaidrojas, ka ledusskapī glabājas arī piens, siers, desa un vēl citas lietas.

Linda pārjautā:

- Kāpēc šīs lietas glabājas ledusskapī?

Atbilde:

- Lai citi neatrod!

☺ Mazo bērnu valodīņa:

Helioplers, hopters – helikopters

Svecenītes – svecītes

„PASACIŅAS” darbiņi decembrī

Apskatīsim tēmas:

- Zieme, zieme, kur tu ziemo?
- Cepam, cepam piparkūkas
- Ziemassvētki sabraukuši!
- Ziemas klusumā...

✓ *Mārītes foto kompānijas foto sesija* –

04.12. plkst.9.00

✓ *Eglītē svecītes iedezam* – 05.12.

- amatnieku radošā darbnīca Mūrmuižas bibliotēkā no plkst.17.00
- Lielās egles iedegšana pie „Pagastmājas” no plkst.18.00

✓ *Cepam, cepam piparkūkas* – 09.12;10.12.

- darbs piparkūku cepšanas darbnīcās
- skaistākās piparkūkas prezentācija, degustēšana 10.12.plkst.15.30

✓ *Rūķīt's liels, rūķīt's mazs, rūķīt's nāk no pasakas* – kopā ar audzēkņu ģimenēm veidotās izstādes *Visādi rūķi* atklāšana – 11.12.

✓ *Ziemassvētki klāt!*

- 3.grupai – 17.12.plkst.15.30
- 2.grupai – 18.12.plkst.15.30
- 4.grupai – 18.12.plkst.17.00
- 6.grupai – 20.12.plkst.16.30
- 5.grupai – 20.12.plkst.18.00

✓ *Jaunā gadā jaunumi virtuvē!* – darbinieku pēcpusdiena pie svētku egles -

28.12.plkst.17.00

SVEICAM ✨ ✨ ✨ ✨ ✨ ✨

Brīnumu pasaulē neesot...

Bet kā gan citādi nosaukt tevi?

/Daina Avotiņa/

DZIMŠANAS DIENĀ

KEITU NIEDRI 11.12.
AUSTRU JASMĪNU PRIEDNIECI-
MELNACI

16.12.

SINTIJU ĀBOLIŅU 19.12.
ĒRIKU ALKSNI 28.12.
TOMU CĪRULI 31.12

VĀRDA DIENĀ

NIKIJU 6.12.
SARMĪTI 9.12.
KRISTAPU 18.12
KRISTERU 18.12.
ARTU 20.12.
TOMU 21.12.
IEVU 24.12.
LARISU 25.12.
INGU 28.12.
DANIELU 30.12.
DĀVI 30.12.
DEIVIDU 30.12.

„PASACIŅAS” PALDIES ☺☺☺

- 2.grupas PALDIES:

Jāzepa māmiņai par svecītēm un āboliem.

Alekša mammītei par krāsainiem papīriem.

Esteres māmiņai par grāmatiņu lasīšanu pēcpusdienā!

- 3.grupiņas PALDIES *Robija tētīm* par regulāro ābolu piegādi!

- **LIELAIS PALDIES** no 4.grupas bērniem un vecākiem *Elzas mammītei* par drošības un redzamības nodrošināšanu – atstarojošo vestīšu iegādes noorganizēšanu bērniem.

- 5.grupiņa PALDIES saka:

Dāvja mammītei par pasaku lasīšanu un cienastu, par spēlēm un rotaļām!

Alises vecākiem par āboliem plātsmaizei.

Reda tētīm par āboliem un regularitāti ābolu piegādē.

Sendijas mammītei par papīru zīmēšanai brīvajos brīžos.

- 6.grupiņas PALDIES:

Kristiāna māmiņai par materiāliem radošām izpausmēm un āboliem.

Oksanas mātai Līgai par jauko pasaku lasīšanu!